

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

1000 София,
ул. Съборна, 9

Администрация. тел./факс 980-76-32

ДО КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТ А Н О В И Щ Е

**НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
СОФИЯ, УЛ. "СЪБОРНА" № 9
ПО ОСНОВАТЕЛНОСТТА НА К.Д. № 3/2008г.**

Във връзка с изпратеното ни определение на Конституционния съд от 12.06.2008г. по горепосоченото дело, с което се допуска до разглеждане по същество искането на Президента на Република България за обявяване на противоконституционността на разпоредбата на § 1 от Закона за изменение и допълнение на Гражданско-процесуалния кодекс /обн.ДВ, бр.59/20.07.2007г., изм.ДВ, бр.50/30.05.2008г./ и се конституира Висшия съдебен съвет като заинтересована страна, изразяваме следното становище:

I. По основателността на искането

Съгласно разпоредбата на чл.63, ал.4 от ГПК в редакцията му от 1952г. и при действието на Конституцията на Република България от 1991г. държавата, държавните учреждения и общините се ползваха с редица привилегии като страни по граждански процес, една от които беше освобождаването от държавна такса. С чл.84, т.1 от действащия ГПК / ДВ, бр.59/20.07.2007г., в сила от 1 .03.2008г./, тази привилегия беше отменена и наново беше вменено задължение за държавните ведомства, учреждения и областни управители да внасят държавни такси, които често са значителни по размер разходи по искове за частни държавни вземания и права върху вещи – частна държавна собственост.

С разпоредбата на § 1 от ГПК отново се възстановява привилегията на държавата и държавните учреждения да не заплащат държавна такса по

водените от тях дела по искове за частни държавни вземания и права върху вещи – частна държавна собственост. С повторното въвеждане на тези привилегии се нарушава принципа за равнопоставеност на субектите на частната собственост в условията на действаща пазарна икономика. Това е в противоречие с нормите на чл.чл.4, ал.1; 8; 17, ал.2; 19, ал.2; 117, ал.3 и 121, ал.1 от Конституцията на Република България.

Нарушава се и принципа на равнопоставеност на страните по граждански дела, който се отнася до всички процесуални права и задължения, вкл. задължението за заплащане на такси за съдебна дейност – чл.121, ал.1 от Конституцията на Република България.

Освен нарушения на тези норми и правила, нарушава се и принципа на разделение на властите. Предвидения в чл.117, ал.3 от Конституцията на Република България бюджет на съдебната власт е самостоятелен. Самостоятелността на бюджета на съдебната власт е изяснена и утвърдена и с редица решения на Конституционния съд – напр. Решение № 19/21.2.1993г по к.д.№11/1993г.; Решение № 18/16.12.10.993г. по к.д.№19/93г.; Решение № 1/14.01.1999г.по к.д.№34/98г. Тя намира израз и в разпоредбата на чл.78, ал.6 от ГПК, съгласно която, когато делото е решено в полза на освободено от държавна такса лице, заплатената от осъденото лице такса се присъжда в полза на съда. Поради огромния размер на тези такси, например Агенцията за следприватизационен контрол, която води дела за милиони, милиарди левове, с цел да се презастрахова, завежда множество дела, повече от 30% от които се оказват неоснователни и необосновани и исковете биват отхвърляни, но държавните такси остават за сметка на държавата/агенцията

Считаме, че предвиждането на § 1 от ЗИД на ГПК и повторната отмяна на това задължение на държавата и държавните учреждения / без общините/ е връщане назад във времето на все още липсващи пазарни икономика и механизми и гарантирана равнопоставеност на субектите в нея и в гражданското производство. То би обременило и съдопроизводството с предявяването на неоснователни искове, за които ще се изразходват отново средства и време.

Ето защо и въз основа на гореизложеното, считаме действието на § 1 от ЗИД на ГПК за противоконституционно и молим да постановите решение с което да го уважите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО
ПРАВНИ ВЪПРОСИ :

БОЖИДАР СУКНАРОВ